

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1992/28

KARAR NO : 1992/28

ÖZET : Hatalı olduğu ileri sürülen tapu kaydının dayanağını teşkil eden idari işlemin iptali istemiyle idare mahkemesinde açılan dava, süreden reddedilerek kesinleştiğinden, bu tapuya ilişkin iptal ve tescil davasının adli yargı yerinde sonuçlandırılması gerekir.

K A R A R

Davacı : Kastamonu Belediye Başkanlığı

Karşı taraf: Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü

D L A Y : 1312 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, İki Maddenin Yürürlükten Kaldırılması, Bazı Madde, Bent ve Fıkra Eklenmesi Hakkında 9.9.1982 gün ve 2705 sayılı Kanun'un: 1312 sayılı Kanununun 3. maddesine eklenen (i) bendinde: TEK'nun faaliyet konuları arasında İETT, Ankara Elektrik Havagazı, İşletme Müessesesi ve Adana Elektrik İşletme Müessesesinin, 4483 sayılı Kanunla kurulan müessesenin, belediye ve köylerle, bunların birliklerinin ve elektrik hizmeti için kurulmuş diğer birliklerin elektrik hizmetlerine ilişkin tesis ve işletmelerini devralmak olduğu belirtilmiştir. Aynı Kanunun ek geçici 2. maddesinde: Türkiye Elektrik Kurumuna devredilen malvarlıklarının devir bedellerinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve ilgili belediye veya kuruluş ile Türkiye Elektrik Kurumundan seçilecek birer üyeden teşekkül eden kurullar tarafından tespit edileceği öngörülmüştür.

Kastamonu Devir Kurulu, İnönü Mahallesi 15 ada, 1 parsel sayılı taşınmazın 1 lira iz bedelle TEK'na devrine, 19.10.1984 tarih ve 22 sayılı karar vermiştir. Bu karar, Devir Dosyaları İnceleme Kurulunun 19.11.1984 gün ve 23 sayılı kararı ile eksik ve noksan görülerek, gerekli düzeltmenin yapılmasını temini için TEK'nin İlgez Müessese Müdürlüğünün, mahalli Devir Kuruluna başvurması gerektiği bildirilmiştir.

Davacı Kastamonu Belediyesi, Devir Kurulunun ikinci defa verdiği 19.10.1984 gün ve 22 sayılı kararın belirtilen noksanlıklarının gidermediğini, eksik ve hatalı olduğu belirlenen bu kararı TEK'nun tapuda işleme koyduğunu ve belediye adına kayıtlı İnönü Mahallesi 15 ada 1 parsel numaralı yeri TEK adına kaydettirdiğini, oysa bu parselin daha sonra ifraz edilerek 26., 27. ve 28. numaralı üç parselde dönüştüğünü, bunlardan 27 ve 28 numaralı parsellerin TEK'na devredilmesi gerektiğini ileri sürerek, 19.10.1984 gün ve 22 sayılı Devir Kurulu kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde 30.12.1988 gününde dava açmıştır.

Zonguldak İdare Mahkemesi : 23.5.1989 gün ve E.1988/728, K.1989/257 sayılı davayı süre yönünden reddetmiş, karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı belediye, düzeltilmesi istenilen Devir Kurulu Kararının TEK'na devredilecek taşınmazların: Elektrik hizmetlerinde kullanılır olanlarının ve bu kullanılan yerlerin ada, parsel ve yüz ölçümünün tespiti ve bulunduğu yerleri

gösterir ölçekli bir krokisinin yaptırılması hususlarındaki eksiklikler giderilmeden işleme konulduğunu, belediyece ifraz edilen dava konusu 15 ada 1 parselin ifrazından doğan 26 numaralı parselde TEK'nu ilgilendirmeyen ve belediyeye ait olan gazhane depoları, sanayi dükkanları, personel lojmanı ve malzeme depoları bulunduğunu ve davalı idarece haksız olarak iktisabedildiğini ileri sürerek 27.7.1989 gününde adli yargı yerinde tapu iptali ve tescili davası açmıştır.

Kastamonu Asliye Hukuk Mahkemesi; Hakem sıfatıyla baktığı davada, 26.12.1990 gün ve E.1989/363, K.1990/700 sayıyla ve iptali istenilen tapu kaydının temelinde 2705 sayılı Kanuna göre kurulmuş bulunan Devir Kurulunun vermiş olduğu bir idari karar ve işlem bulunduğu, adli yargı yerinde bu karar ve işlemin iptalinin mümkün olmadığı, davanın çözümünün idari yargının görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, davacı idarenin itirazı da aynı mahkemece reddedildiğinden karar kesinleşmiştir.

Davalı belediye bu defa idari karar ve işleme yönelik ilk davasındaki isteminden farklı şekilde tapunun iptali ve kendi adlarına tescili istemiyle 4.7.1991 gününde idari yargı yerinde dava açmıştır.

Zonguldak İdare Mahkemesi : 6.2.1992 gün ve E.1991/323, K.1992/21 sayıyla: Kastamonu Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının gerekçesinden; iptali istenilen tapu kaydının kaynağını bir idari işlemin oluşturduğu, bu nedenle davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiği hususunun yer aldığı, mahkemelerin tapu kaydının dayanağını teşkil eden idari işleme (devir kurulunun hatalı olduğu ileri sürülen kararına) karşı açılan iptal davasının süre yönünden reddedildiğini ve temyiz edilmeyerek kesinleştiğini, bu suretle idari işleme karşı yargı yolunun bitmiş olduğunu, davacının adli yargıda tapunun iptalini istemekten başka bir yolu bulunmadığını belirterek, tapu iptali ve tescili istemiyle açılan davanın çözülmesinin adli yargı olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekili 5.5.1992 günlü dilekçeyle adli ve idari yargı kararları arasında oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun giderilmesini istemiş, idare mahkeme dosyası, Mahkeme Başkanının 14.5.1992 gün ve 1991/323, 1992/21 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

Böylece, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Kanununun 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Milleti adına karar veren Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Mustafa Şahin'in Başkanlığında, Şükrü Kaya Erol, Dr. Ekrem Serim, Feridun Taşkın, Nurşen Çatal, İrfan Erdinç ve İlhami Uğuryılmaz'ın katılmaları ile yaptığı 22.6.1992 günlü toplantıda, raportör Hakim Ayten Anıl'ın raporu ile dosya'deki belgeler okunduktan; toplantıya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı M. İlhan Dinç'in adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki yazılı düşünceleri doğrultusundaki sözlü açıklamaları alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü

Ud

Dosyanın tekkikinden, tapu kaydının hatalı olduğu ileri sürülen idari bir işleme dayandığı görülmektedir. Ancak davacı belediyece sözkonusu idari işlemin iptali istemiyle açılan dava, Zonguldak İdare Mahkemesince süre yönünden reddedilmiş ve karar kesinleşmiştir. Olayın bu yönüyle idare mahkemesinde çözümlenme olanağı kalmamış bulunmaktadır.

Adli ve idari yargı yerlerinde açılan ve görevsizlik kararı ile sonuçlanan davalar ise, 2705 sayılı kanunun geçici 2. maddesine göre teşkil edilen Kastamonu Devir Kurulunun 19.10.1984 gün ve 22 sayılı kararında, Devir Dosyaları İnceleme Kurulunca tespit edilen noksanlıklar giderilmeden, Türkiye Elektrik Kurulunca tapuda işleme konularak 15 ada 1 parsel (26 parsel) sayılı taşınmazın davalı kurum adına olan kaydın terkin edilerek belediye adına tescili istemiyle açılmıştır.

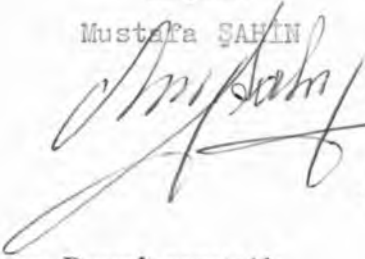
Medeni Kanunun 935. maddesi^{nde} ilgililerin yazılı muvafakatlari dışında tapu sicilinde yapılacak değişikliklerin, mahkemenin bu konuda bir karar vermesine bağlı olduğu belirtilmiştir. Bu bakımdan tapu kayıtları üzerinde tescil terkin ve tashih gibi işlemlere ilişkin davaların görüm ve çözümü adli yargı yerine ait bulunmaktadır.

Bu nedenle eldeki belgelere göre davayı sonuçlandırmak durumunda olan Kastamonu Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Kastamonu Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 26.12.1990 gün ve E.1989/363, K.1990/700 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 22.6.1992 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Mustafa ŞAHİN

Üye

Şükrü Kayı Erol

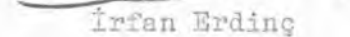
Üye

Feridun ŞAHİN

Üye

İrfan Erdinç

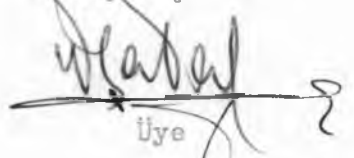
Üye

Dr. Ekrem Serim

Üye

Nursen Çatal

Üye

İlhami Uğuryılmaz

Bu kararın Resmi gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

G/T.

